

รายงานการวิจัยฉบับย่อ

ชื่อโครงการ :	ศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี A study students' llfe styles at Klng Mongkut's Unlverslty of Technology Thonburl.
ทุนอุดหนุนการวิจัย :	โครงการอุดหนุนการวิจัย สาขาการวิจัยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2542.
ระยะเวลาที่ทำการวิจัย :	มีนาคม 2542-พฤศจิกายน 2542.
หน่วยงานที่ทำการวิจัย :	สายวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
หัวหน้าโครงการวิจัย :	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รีเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มจร. รวมทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อรูปแบบการใช้ชีวิต ' และการเปรียบเทียบรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาต่างคณะ/สาขาวิชา เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยนี้มาจัดระบบหรือพัฒนาการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม.

การศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้เฉพาะลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ใน 7 กลุ่มคือกลุ่มกิจกรรม กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มเก็บตัว กลุ่มสมาคม กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ กลุ่มวิชาการ และกลุ่มมิชชัน โดยลักษณะการศึกษาเป็นการเปรียบเทียบรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาระหว่าง

1. นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน
3. นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน
4. นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน
5. นักศึกษาที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน และ
6. นักศึกษาที่มีขนาดกลุ่มเพื่อนต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายของนักศึกษา 4 คณะ คือคณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2-4 ทั้งหมด 20 สาขาวิชา เนื่องจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน จะต้องผ่านการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มาแล้วอย่างน้อย 2 ภาคการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 1,300 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายร้อยละ 67.9 นักศึกษาหญิงร้อยละ 32.1, ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 48.3 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 26.5 และชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 25.2, มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไปร้อยละ 4.5 เฉลี่ยระหว่าง 2.76-3.25 ร้อยละ 27.5 เฉลี่ยระหว่าง 2.25-2.75 ร้อยละ 47.4 และเฉลี่ยต่ำกว่า 2.25 ลงมาร้อยละ 20.5, อาชีพบิดามารดา ร้อยละ 35.0 ค้าขาย ร้อยละ 21.6 รับราชการ ร้อยละ 17.2 รับจ้าง ร้อยละ 12.4 เกษตรกรรม ร้อยละ 7.8 เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.8 เป็นนักธุรกิจ และร้อยละ 2.2 ประกอบอาชีพอิสระอื่นๆ, ขนาดของกลุ่มเพื่อนที่คบหาร้อยละ 71.0 มีขนาดกลุ่มเพื่อน 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 24.2 มีขนาดกลุ่มเพื่อน 3-5 คน ร้อยละ 3.0 มีขนาดกลุ่มเพื่อน 1-2 คน และร้อยละ 1.8 ไม่มีกลุ่มเพื่อน.

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. แนวโน้มรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. อยู่ในกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาชีพ โดยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาชีพสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ($\bar{X}=37.35$ และ 36.37) ส่วนกลุ่มเก็บตัวมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกกลุ่ม
2. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม เมื่อวิเคราะห์ด้วยค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยพบว่ากลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกค่อนข้างสูงกับกลุ่มวิชาการ, กลุ่มวิชาชีพ, กลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มกิจกรรมและกลุ่มสมาคม ในขณะที่กลุ่มเก็บตัวมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับกลุ่มกิจกรรม, กลุ่มสมาคม และกลุ่มก้าวหน้า
3. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามเพศ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาหญิงมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาชาย ในขณะที่นักศึกษาชายมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัวสูงกว่านักศึกษาหญิง

4. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป มีแนวโน้มรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มเก็บตัว และกลุ่มวิชาการ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.76-3.25 จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มสมาคมและกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.25-2.75 จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรม

โดยพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.76-3.25
- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มวิชาการ สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.25 ลงมา, เฉลี่ยระหว่าง 2.25-2.75 และเฉลี่ยระหว่าง 2.76-3.25 ตามลำดับ
- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป และเฉลี่ยระหว่าง 2.25-2.75 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มวิชาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.25 ลงมา

5. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามระดับชั้นปี ปรากฏว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีการแสดงออกด้านกิจกรรมในกลุ่มต่างๆ สูงกว่านักศึกษาชั้นปีอื่นๆ โดยพบว่านักศึกษาที่เรียนต่างชั้นปีกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มเก็บตัว, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนี้

- นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า และกลุ่มวิชาชีพ สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3
- นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัว สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4
- นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มวิชาการ สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3

6. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามสาขาวิชา ปรากฏว่า นักศึกษาศาสาเคมี มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มกิจกรรมสูงสุด นักศึกษาศาสาครุศาสตร์ไฟฟ้า มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพสูงสุด และนักศึกษาศาสา วศ. เครื่องมือฯ มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสมาคมและกลุ่มเก็บตัวสูงสุด โดยพบว่านักศึกษา ที่ศึกษาต่างสาขาวิชา มีลักษณะการใช้ชีวิตในทุกกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แต่เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า

- นักศึกษาศาสา วศ.เครื่องกล มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัว สูงกว่านักศึกษาศาสา วศ.อุตสาหกรรม

- นักศึกษาศาสาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตใน กลุ่มวิชาการ สูงกว่านักศึกษาศาสาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

7. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามอาชีพบิดามารดา ปรากฏว่าอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มกิจกรรมสูงสุด อาชีพอิสระอื่นๆ มีคะแนนเฉลี่ย ในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ และกลุ่มวิชาชีพ สูงสุด รัฐวิสาหกิจ มีคะแนนเฉลี่ย ในกลุ่มสมาคมและกลุ่มเก็บตัวสูงสุด และอาชีพเกษตรกรกรรม มีคะแนนในกลุ่มวิชาการสูงสุด โดยพบว่านักศึกษาที่บิดามารดาอาชีพต่างกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า และ กลุ่มสมาคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามขนาดกลุ่มเพื่อนที่ คบหา ปรากฏว่าขนาดกลุ่ม 5 คนขึ้นไปมีแนวโน้มการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรม, กลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มสมาคม และกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ ในขณะที่ขนาดกลุ่ม 1-2 คน มีแนวโน้มการใช้ชีวิต ในกลุ่มเก็บตัว, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพ โดยพบว่านักศึกษาที่มีขนาดกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัวและกลุ่มสมาคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 แต่เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีขนาดกลุ่ม 1-2 คนและขนาดกลุ่ม 3-5 คน มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตใน กลุ่มเก็บตัว สูงกว่านักศึกษาที่มีขนาดกลุ่ม 5 คนขึ้นไป

Abstract

The purposes of the research are to study students' life styles at KMUTT. This research is to study factors which are related to students' life styles and make comparisons between students who have different major fields of study. The results of this study will be used to improve academic activities and services in line with the suitable nature and demand of students' major fields.

In this field study, students' life styles at KMUTT consisted of 7 groups, i.e. academic subculture, non-conformist subculture, collegiate subculture, vocational subculture, associated subculture, isolation subculture and constructional subculture.

The main studies at the present are comparisons students' life styles between :

- a. male and female students' at KMUTT.
- b. students who have different GPA.'s
- c. students who have different levels of study.
- d. students who have different major fields of study.
- e. students who have different parent occupations.
- f. students who have different size of peer groups.

The subjects in the research were 1,300 students from 4 faculties : Science, Engineering, Information Technology and Industrial Education, 2nd-4th year students who have experienced KMUTT at least 2 semesters, a total of 20 major fields of study obtained by using simple random sampling techniques. The data were collected using questionnaires. The research sample consisted of males = 67.9% and females=32.1% ; 4th year students=48.3%, 3rd year students=26.5% and 2nd year students=25.2% ; students' GPA.>3.25 = 4.5%, 2.76≤GPA.≤3.25 = 27.5%, 2.25≤GPA.≤2.75 = 47.4% and GPA.<2.25=20.5% ; students' parent occupation : trade=35.0%, government=21.6%, work for money=17.2%, agriculture=12.4% state enterprise=7.8%, businessman=3.8% and free lance=2.2%, size of peer group : peer group>5 = 71.0%, 3≤ peer group≤5 = 24.2%, 1≤ peer group≤2 = 3.0% and non peer group = 1.8%.

The results of the study show that : students' life styles at KMUTT are trends non-conformist subculture and vocational subculture; because of non-conformist subculture and vocational subculture have a higher mean of life styles than the others and isolation subculture has lower mean of life styles than the whole.

Concerning relationships between group of students' life styles altogether 7 groups were found to trend positive and negative relationships, because of constructional subculture trended high positive relationships toward academic subculture, vocational subculture, non-conformist subculture, collegiate subculture and associated subculture; while isolation subculture had negative relationships toward collegiate subculture, associated subculture and non-conformist subculture.

a. Students' life styles for 7 groups, classify by sex, showed that : females had higher mean of life styles in collegiate subculture than males; while males had higher mean of life styles in isolation subculture than females. ($P < 0.05$)

b. Students' life styles for 7 groups, classify by GPA., showed that : students who had $GPA. > 3.25$ trended life styles were non-conformist subculture, isolation subculture and academic subculture; while students who had $2.76 \leq GPA. \leq 3.25$ trended life styles with associated subculture and constructional subculture and students who had $2.25 \leq GPA. \leq 2.75$ trended life styles in collegiate subculture. Furthermore, the results showed that students who had different GPA.'s, had different life styles in non-conformist subculture, academic subculture and vocational subculture. ($P < 0.05$)

- Students who had $GPA. > 3.25$, had higher mean of life styles in non-conformist subculture than $2.76 \leq GPA. \leq 3.25$

- Students who had $GPA. > 3.25$, had higher mean of life styles in academic subculture than $GPA. < 2.25$, $2.25 \leq GPA. \leq 2.75$ and $2.76 \leq GPA. \leq 3.25$ respectively.

- Students who had $GPA > 3.25$ and $2.25 \leq GPA \leq 2.75$, had higher mean of life styles in vocational subculture than $GPA > 2.25$.

c. Students' life styles for 7 groups, classify by levels of study; showed that : 4th year students showed higher activities than other levels of study, furthermore the results showed that students who had different levels of study, had different life styles in non-conformist subculture, isolation subculture, academic subculture and vocational subculture. ($P < 0.01$)

- 4th year students had higher mean of life styles in non-conformist subculture and vocational subculture than 2nd year students and 3rd year students.

- 2nd year students had higher mean of life styles in isolation subculture than 4th year students.

- 4th year students had higher mean of life styles in academic subculture than 3rd year students.

d. Students' life styles for 7 groups, classify by major fields of study, showed that : students' in Chemistry had the highest mean of life styles, in collegiate subculture, students' in Electrical Technology Education had the highest mean of life styles in non-conformist subculture, academic subculture and vocational subculture, while students' in Tool and Materials Engineering had the highest mean of life styles in associated subculture and isolation subculture; furthermore the results showed that students who had different major fields of study, had different life styles in every group. ($P < 0.01$)

- Students' in Mechanical Engineering had higher mean of life styles in isolation subculture than students' in Production Engineering.

- Students' in Information Technology had higher mean of life styles in academic subculture than students' in Production Technology Education.

e. Students' life styles for 7 groups, classify by parent occupation, showed that work for money had the highest mean of life styles in collegiate subculture,

free-lance had the highest mean of life styles in non-conformist subculture, constructional subculture and vocational subculture; state enterprise had the highest mean of life styles in associated subculture and isolation subculture ; agriculture had the highest academic subculture; furthermore the results showed that students who had different parent occupations, had different life styles in non-conformist subculture and associated subculture. ($P < 0.05$)

f. Students' life styles for 7 groups, classify by size of peer group, showed that students who had peer group > 5 trended life styles in collegiate subculture, non-conformist subculture, associated subculture and constructional subculture; while students who had $1 \leq \text{peer group} \leq 2$ trended life styles in isolation subculture, academic subculture and vocational subculture; furthermore the results showed that students who had different size of peer group, had different life styles in isolation subculture and associated subculture. ($P < 0.01$)

- Students who had $1 \leq \text{peer group} \leq 2$ and $3 \leq \text{peer group} \leq 5$, had higher mean of life styles in isolation subculture than 'peer group > 5 .